

Střežení objektů zvláštní důležitosti

Podplukovník Pavel Schaffner

Střežení objektů zvláštní důležitosti (dále OZD) na území státu patří ve své přípravě do plánů ochrany a obrany daného území.

Při řešení ochrany OZD vycházíme ze systému zabezpečování ochrany OZD v míru i za branné pohotovosti státu a dále z těchto hledisek:

1. Z celkové bezpečnostní situace na území státu a z operativní situace v místech objektů zvláštní důležitosti.

2. Z významu a důležitosti objektů z hlediska politického, hospodářského a vojenského v míru a za branné pohotovosti státu.

3. Z efektivnosti a hospodárnosti vojenského způsobu ochrany objektů.

4. Z povinnosti uživatelů jednotlivých objektů k zabezpečení vnitřního i vnějšího režimu k ochraně objektů a z možností nahrazení vojenské ochrany jiným způsobem.

Rozborem těchto hledisek docházíme k těmto závěrům:

Nutnost střežení objektů zvláštní důležitosti vyplývá z intenzivní činnosti vnějšího nepřítele. Zejména pak z jeho snahy pronikat do hospodářského života a do obranného systému ČSSR.

Na úseku národního hospodářství je zájem nepřítele soustředěn hlavně na shromáždění informací v klíčové výrobě, technologických postupech a zvláště utajovaných skutečnostech v rozhodujících oblastech národního hospodářství. Jedná se zejména o zbrojní průmysl v oboru strojírenství, chemického průmyslu, těžbu a výzkum uranové rudy, úsek energetiky a spojů.

Formy získávání informací:

— vizuální špionáž (zejména v období zvýšeného turistického ruchu),
— udělováním viz (montéři, experti a zahraniční odborníci).

Tomuto pronikání nepřátelských rozvědek do důležitých úseků naší ekonomiky nelze zabránit vojenskou ochranou objektů. V posledním období nebyly za-

znamenány pokusy proniknutí pachatelů přes vojenskou ochranu.

Na základě celkové bezpečnostní situace je vojenská ochrana OZD v míru a za války nutná v oboru strojírenství, chemického průmyslu, energetiky, dopravy, spojů a vodního hospodářství.

K zdůvodnění vojenské ochrany OZD v míru je rozhodující jejich význam pro nerušený chod nejdůležitějších odvětví národního hospodářství.

Za války pak je to jejich význam a důležitost pro obranyschopnost země a pro plnění úkolů polních vojsk.

Pro střežení OZD vojenskou ochranou vycházíme z dalších kritérií, která jsou typická pro jednotlivá odvětví národního hospodářství a zabezpečení obranyschopnosti státu.

Vcelku bude třeba:

— přesně stanovit druh a pořadí důležitosti střežení z hlediska zájmů celostátních, krajových atd.,

— z těchto vytypovaných objektů stanovit, které je nevyhnutelně třeba střežit vojensky a které postačí střežit jinou formou (LM, ZS, VB atd.),

— počítat s dočasným střežením některých jednotlivých objektů v počátečním období války a s manévrem sil pro střežení,

— zabezpečit naprostou sladěnost činnosti všech složek, podílejících se na střežení jednotlivých objektů (zejména tam, kde na střežení se podílejí strážní jednotky ČSLA, LM, ZS),

— maximálně snížit počet objektů střežených vojensky a hledat jejich zabezpečení jinými formami střežení (LM nebo VB, zkvalitnění služby ZS a zpevnění vnitrozávodního režimu).

Při výběru objektů k zabezpečení vojenskou ochranou je třeba vždy důsledně stavět do správných proporcí jejich význam a důležitost s hospodárností a účelností požadovaného způsobu jejich zabezpečení (vojenská ochrana je velmi ná-

kladná a odčerpává síly, kterých je třeba především k aktivnímu použití na frontě i na teritoriu). Vojskovou ochranu je proto třeba organizovat jen tam, kde to celostátní zájmy nezbytně vyžadují a tam, kde lze dosáhnout maximální efektivity. V ostatních případech ji nahradíme méně nákladnou, při tom však účinnou ochranou (zkvalitnění vnitrozávodního režimu, střežení LM a VB).

Účinnost ochrany objektů je plně závislá na úrovni vnitrozávodního režimu, který je ve většině objektů na nízké úrovni. Není dosud zajištěna důsledná kontrola vstupu i pohybu uvnitř objektů. Tím jsou vytvářeny možnosti pro případné narušení provozu, aniž by na to měla vliv vojsková ochrana. Tím také tato po-
tom je neefektivní a je prakticky zůžena na zabránění vstupu mimo stanovená vstupní místa do závodů, popřípadě proti útoku diverzních skupin zvenčí.

Tato skutečnost vyžaduje radikálně zlepšit úroveň vnitrozávodního režimu, nejen u objektů střežených vojskově, ale i u ostatních objektů.

Za branné pohotovosti státu bude střežen větší počet objektů, které zabezpečují činnost polních vojsk a orgánů řízení (objekty na dopravních tazích, spojovací objekty, dálkovody PHM, ochrana speciálních zásilek, ochrana ústředních orgánů) a daleko menší počet objektů k zabezpečení chodu národního hospodářství.

Zvláštní pozornost budeme věnovat střežení objektů, jejichž rychlá obnova bude velmi obtížná a popřípadě i nemožná. Mám na mysli např. všechny druhy tunelů, viaduktů a mostů na důležitých dopravních tazích, dále jsou to vysílače, elektrárny, rozvodny a vodní díla, sklady PHM, přečerpávací stanice PHM a podobné objekty, jejichž zničení má podstatný vliv na zabezpečení bojové činnosti ozbrojených sil, národního hospodářství nebo obyvatelstva.

Střežení těchto objektů bude mít zvláštní význam zejména těsně před zahájením nepřátelství a v počátečním období války.

Důležitosti jednotlivých vybraných objektů musí odpovídat i forma střežení. Dosavadní způsob místního střežení, i když má nejmenší nároky na počet sil, neza-
bezpečuje stálost a bezpečnost střežených objektů. Zkušenosti z druhé světové války tento závěr plně potvrzují a to nebereme v úvahu možnost likvidace těchto objektů s využitím nejnovějších technických prostředků, které mohou přenášet jednotlivci nebo diverzní skupiny a použít na vzdálenost až několika kilometrů.

Z tohoto hlediska bude nutné připravit prostorové střežení zvlášť důležitých objektů. Způsob střežení bude podstatně ovlivněn konfigurací terénu a možnostmi. Tato myšlenka je zatím nová a vyžaduje důkladného rozpracování.